

d'entendre que els seus articles molestessin tant com es diu que van molestar, però és possible que si van provocar alguna urticària fos per la falta de costum en el sa exercici de saber encaixar la crítica amb esportivitat. Si sense crítica no hi pot haver normalitat, els articles de Marquès eren absolutament «normals». D'altra banda, ara ja són un document de la història urbana recent que complementa de manera higiènica una certa visió narcisista de la ciutat que es va anar instaurant al llarg d'aquells anys, i que encara dura. Per això, tornar-se a trobar amb aquella mirada «compromesa» i, segons sembla, «incòmoda», ha estat una bona idea.

Salvador Cargol

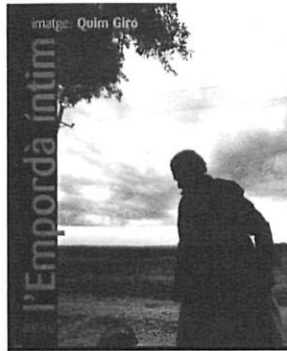

Imatges per a una descoberta

L'Empordà íntim.

Fotografies: Quim Giró.
Text: Moisès de Pablo.
Braú edicions.
Girona, 2005.

L'Associació de Municipis Salines Bassegoda acull 18 municipis d'aquell «Empordà per descobrir» que queda emmarcat pel Fluvià, la Muga i l'Alta Garrotxa. És aquell territori «més a ponent de l'A-7» que es defineix pel massís de les Salines, per la progressiva transformació del paisatge empordanès en garrotxí i

per la presència de l'important pantà de Boadella. Els textos que inicien el llibre *L'Empordà íntim* ens preparen per endinsar-nos en un territori a voltes feréstec, sovint amable, d'aspecte físic i paisatgístic més centreeuropeu del que li permetria la latitud, i amb una gent de profundes arrels en les seves terres.

A partir d'aquí, estem a punt per al periple visual que ens n'ofereix el fotoperiodista figuerenc Quim Giró. Les imatges —una vuitantena— recullen tota mena d'aspectes sota un prisma afavoridor del detall en detriment de conjunts. Més que sintetitzar, d'acumular quantes més impressions millor en una sola fotografia, el que fa és justament el contrari: es dedica a analitzar aspectes parcials —però suficients— per insinuar una atmosfera, una acció, una feina, una persona, una actitud o un objecte.

Les imatges no porten cap indicació a peu de pàgina. Les explicacions —o peus de foto, per entendre'ns— van totes juntes al darrere del llibre, acompa-

nyades d'una còpia en petit de la imatge a què fan referència. Al principi, em va semblar una mala idea, per allò que resulta incòmode anar saltant al final cada vegada que vols consultar què és aquella foto o aquella altra. Fins que t'adones que no cal fer aquest exercici. Les fotos ja «són» per si mateixes, i ben poca explicació requereixen, almenys en aquest llibre. La prova és que les «explicacions» del final són brevíssimes, redundants: quasi no calen, i en tot cas serveixen per donar nom, per batejar cadascuna de les imatges. S'aguanten, plenament, per si mateixes.

Dani Vivern

Àlbum de rosincs

PARADA, Martí (coord.).

La gent gran de Roses. Cent vides, mil històries 1903/1918.

Ajuntament de Roses, 2005.
230 pàgines.

La recuperació de la democràcia municipal en el postfranquisme va propiciar un ampli seguit de publicacions que emfatitzaren la voluntat de documentar els paisatges naturals, arquitectònics i festius dels pobles i viles de Catalunya. L'objectiu era fer reconèixer mitjançant la fotografia antiga els elements patrimonials i històrics necessaris

per reconstruir les identitats col·lectives nacional i local.

Assossegat aquell impuls, no s'ha deixat d'utilitzar la fotografia com a mitjà especialment apte per vehicular discursos culturals i polítics de tota mena. A hores d'ara, s'instal·la un nou afany: descobrir el paisatge humà, manta vegades soterrat. Aquest és el cas de *La gent gran de Roses*, un document directe sobre les persones: el catàleg del deganat rosinc d'avis i àvies.

La fórmula ha estat presentar un retaule fresc i viu compost per imatges en blanc i negre i un apunt biogràfic essencial que els mateixos protagonistes han posat en valor a l'hora de fixar allò que els ha marcat més en la seva particular aventura de la vida.

La gent gran de Roses no és un llibre d'història ni d'antropologia, però les dues disciplines s'hi fan presents sense pretensions acadèmiques. El tremp narratiu i conceptual beu de la periodística. Aquest és un compendi de mirades i memòria popular. Això vol dir un testimoniatge ple de vida, amor, desamor, treball i anonim. I l'Ajuntament de Roses n'ha sabut fer homenatge.

Sempre costa trobar el punt just a l'hora de treballar amb intangibles com la sensibilitat i el rigor, l'efectivitat i la utilitat. Els editors, però, se n'han sortit.

Carles Sapena